

Міністерство освіти та науки України
Національний університет харчових технологій

**Міжнародна наукова конференція,
присвячена 130-річчю
Національного університету
харчових технологій**

**«Нові ідеї в харчовій
науці – нові продукти
харчовій промисловості»**

13-17 жовтня 2014 року

Київ НУХТ 2014

Дослідження тенденцій змін у харчуванні

І.В.Федулова

Національний університет харчових технологій

Одним з індикаторів продовольчої безпеки країни є визначення питомої ваги витрат на продукти харчування в сукупних витратах домогосподарств, вона не повинна перевищувати 60%. При цьому значенні настає критична межа використання сукупного доходу господарств. В 2000-2001 роках спостерігалась критичне значення цього показника, після цього спостерігалась спадна тенденція до 2008 року, де значення цього індикатора набуло найменшого значення – 48,8%, і подальше незначне зростання.

Споживацький попит на продукти харчування характеризується такими основними особливостями:

- щоденність споживання, попит на продукти харчування є постійно;
- споживання індивідуальне і необхідне кожному;
- для задоволення потреб необхідна наявність асортименту продуктів; можлива взаємозамінність продуктів, але вона небажана;
- до продуктів харчування споживач ставить певні вимоги, перш за все, до якості, вмісту корисних речовин, свіжості, екологічної чистоти;
- у певній мірі в характері споживання відображаються звички і національні особливості, пори року;
- споживання залежить від демографічних факторів: складу населення за статтю, віком, видом занять;
- споживання залежить від купівельної спроможності населення.

Водночас низький рівень обсягу та якості споживання продуктів харчування населення країни вимагають вивчення факторів, що впливають на поліпшення структури та якості споживаних продуктів. Серед першочергових факторів слід виділити рівень і темпи зростання доходів населення.

Клімат, національні споживчі традиції та звички, фізіологічні норми харчування змінюються досить повільно. Тому вплив цих факторів на різноманітність харчування майже постійний, якщо не брати до уваги значні проміжки часу та надзвичайні події(кризи) в економіці. Грошові доходи населення і співвідношення цін на товари значно помітніше впливають на структуру споживання, особливо продовольчих товарів.

У країнах із високим життєвим рівнем у структурі споживчих витрат зростає частка матеріальних і побутових послуг, пов'язаних з придбанням та споживанням продуктів харчування. У результаті цього відбувається повільніше зростання частки витрат безпосередньо на харчування. Загальні витрати на продовольство збільшуються, харчування стає різноманітнішим, відрізняється вищою якістю продовольчих товарів, включає значну кількість натуральних і перероблених продуктів.